

Een beknopt overzicht van de financieringsmogelijkheden die de overheid u kan bieden.

Ondernemingsfinanciering

Introductie

Als ondernemer moet u snel en eenvoudig kunnen zien hoe de overheid kan helpen bij het financieren van uw ondernemingsactiviteiten. In deze brochure vindt u een overzicht van de financieringsmogelijkheden en initiatieven die het ministerie van Economische Zaken biedt om u te ondersteunen. Het gaat daarbij om stimulansen van de overheid om financiering van uw bedrijf voor financiers aantrekkelijker en minder risicovol te maken.

De informatie is ingedeeld naar de verschillende ontwikkelingsfasen van een onderneming: starten, groeien, innoveren en internationaal ondernemen. Deze brochure heeft als doel u een bondig, compleet overzicht te bieden. Voor gedetailleerde informatie over de financieringsregelingen kunt u terecht op de genoemde websites.

Starten

Voor het starten van een onderneming biedt de overheid de volgende financieringsregelingen:

Tante Agaathregeling Subsidieprogramma KennisExploitatie (SKE) BBMKB - Startersluik

Tante Agaathregeling

De Tante Agaathregeling maakt het u makkelijker om aan startkapitaal voor uw onderneming te komen. De particuliere geldgever kan namelijk rekenen op belangrijke fiscale voordelen. Niet alle geldgevers komen in aanmerking voor deze regeling. Uitgesloten zijn uw partner en eventuele compagnons.

Meer informatie: www.belastingdienst.nl of bel de Belastingtelefoon 0800-0543.

Subsidieprogramma KennisExploitatie (SKE)

Het Subsidieprogramma KennisExploitatie van TechnoPartner steunt technostarters die hulp zoeken bij het opzetten van hun bedrijf. Technostarters zijn startende ondernemers die vernieuwende technologie gebruiken of ontwikkelen. TechnoPartner stelt met dit programma samenwerkingsverbanden van kennisinstellingen en bedrijven

in staat tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van technostarters. TechnoPartner heeft tot nu toe elf SKE-projecten gehonoreerd. Als technostarter kunt u steun ontvangen vanuit deze projecten op het gebied van kennis, octrooien, apparatuur, begeleiding én financiering.

Meer informatie: www.technopartner.nl

BBMKB - Startersluik

Zie de tekst over het BBMKB onder het kopje **Groeien**.

Groeien

Indien uw onderneming een fase van groei doormaakt, kan de overheid u de volgende ondersteuning bieden:

Groefaciliteit

BBMKB

SEED-faciliteit

Business Angels

Groefaciliteit

U heeft risicokapitaal nodig om de groei van uw onderneming te realiseren (personeel, omzet, etc.) De overheid verstrekt 50% garantie op door banken en participatiemaatschappijen verstrekte achtergestelde leningen en aandelen kapitaal.

Meer informatie: www.groefaciliteit.nl.

Besluit Borgstelling Midden- en Kleinbedrijf (BBMKB)

U heeft bancaire financiering nodig om uw bedrijf te laten groeien. Uw bedrijf (max. 100 medewerkers) krijgt geen lening van de bank, omdat u bijvoorbeeld onvoldoende onderpand heeft. In zo'n geval kunt u de bank vragen naar de BBMKB-regeling van het ministerie van Economische Zaken. Met deze regeling staat de overheid garant bij de bank voor 50% (maximaal € 1.000.000) van uw lening.

De BBMKB-regeling kent een speciaal

Startersluik: Als uw bedrijf niet langer dan 5 jaar bestaat kan de bank de eerste €125.000 van uw financiering zeker stellen met 80% garantie in plaats van het algemene percentage van 50.

Het BBMKB heeft tevens een **Innovatieluik:** Bedrijven die over een specifieke verklaring van SenterNovem beschikken (de zgn. S&O verklaring) en die tevens aan de algemene criteria van de BBMKB voldoen, kunnen in aanmerking komen voor een garantiestelling van 67% (maximaal €1.000.000) van de lening. Ook gelden gunstige voorwaarden wat betreft aflossing.

De bank beslist óf en onder welke voorwaarden de borg verstrekt wordt. Informeer naar het BBMKB bij een van de aangesloten banken. Meer informatie: www.senternovem.nl/bbmkb.

SEED-faciliteit

Als technostarter heeft u kapitaal nodig om de eerste groei van uw bedrijf te realiseren. U kunt dan een beroep doen op speciale technostartersfondsen. Ieder fonds heeft een eigen strategie en hanteert specifieke criteria waaraan de technostarters moeten voldoen. De fondsmanager bepaalt in welke technostarters het fonds investeert.

Deze fondsen verbeteren de risico-rendementsverhouding voor investeerders en vergroten daarmee de financieringsmogelijkheden voor technostarters. Meer informatie: www.technopartner.nl.

Business Angels

De particuliere investeringsmarkt, ook wel business angels of informal investors genoemd, bestaat uit veel partijen. Een juiste particuliere investeerder kan een waardevolle aanvulling zijn. Niet alleen door het inbrengen van geld, maar ook door het inbrengen van kennis, contacten, managementervaring en coaching. TechnoPartner faciliteert voorlichtingsbijeenkomsten om startende ondernemers met Business Angels in contact te brengen. Meer informatie op www.technopartner.nl

Innoveren

Voor het ontwikkelen van nieuwe producten, processen of diensten biedt de overheid de volgende financieringsregeling:

Uitdagingskrediet

BBMKB - Innovatieluik

Uitdagingskrediet

Bent u MKB'er en hebt u vergevorderde plannen voor een nieuw innovatieproject met een zeer goed marktperspectief? Dan is er het Uitdagingskrediet om u te ondersteunen bij de ontwikkeling. Het Uitdagingskrediet van maximaal een miljoen euro dekt 35% van de ontwikkelingskosten en wordt verstrekt in de vorm van voorschotten gedurende de ontwikkeling. Aanvragen kunnen het hele jaar doorlopend worden ingediend. De beoordeling is gebaseerd op beschikbare plannen voor de onderneming en het ontwikkelingsproject. Meer informatie: www.senternovem.nl/uitdagingskrediet

BBMKB - Innovatieluik

Zie de tekst over het BBMKB onder het kopje **Groeien**.

Internationaal ondernemen

Indien u van plan bent uw onderneming over de grens de vleugels uit te laten staan kunt u gebruik van maken van de volgende regeling:

Faciliteit Opkomende Markten (FOM)

Met de Faciliteit Opkomende Markten (FOM), een initiatief van EZ en de FinancieringsMaatschappij voor Ontwikkelingslanden (FMO), worden investeringen gestimuleerd van Nederlandse ondernemingen in opkomende markten/ontwikkelingslanden (incl. de Nederlandse Antillen en Aruba). Via de FOM worden (middel)lange termijn-financieringen (lening, garantie of participatie ingeval van een MKB-bedrijf) verstrekt aan lokale dochterondernemingen of joint-ventures van Nederlandse bedrijven. De financiering bedraagt maximaal € 5 mln (€ 0,5 mln bij participatie) met een looptijd die kan variëren van 3 tot 12 jaar. FMO baseert tarifiering van FOM-financieringen op marktconformiteit en het risicoprofiel van iedere individuele financiering.

Om de duurzaamheid van de investering te garanderen worden bedrijven niet alleen beoordeeld op hun financiële prestaties, maar kijkt FMO ook naar corporate governance, hun milieu- en sociaal beleid en blijvende voordelen voor de lokale economie.

FOM-financieringen dienen mede bij te dragen aan de continuïteit en/of de versterking van het Nederlandse moederbedrijf. FOM financiert geen investeringen waarbij Nederlandse bedrijven geheel, dan wel grotendeels naar opkomende markten worden verplaatst.

Meer informatie: www.fmo.nl

Basispakket

De in deze folder genoemde regelingen voor ondernemingsfinanciering maken onderdeel uit van het basispakket van het ministerie van Economische Zaken. Naast deze financieringsregelingen bevat het basispakket middelen ter ondersteuning van specifieke projecten van ondernemingen.

Het volledige basispakket bestaat uit:

Starten

Tante Agaathregeling

Fiscaal voordeel voor particuliere geldgevers.

Meer informatie: www.belastingdienst.nl

Subsidieprogramma KennisExploitatie (SKE)

Programma dat samenwerkingsverbanden van kennisinstellingen en bedrijven in staat stelt tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van technostarters. Meer informatie: www.technopartner.nl

Groeien

Groefaciliteit

Overheidsgarantie op door banken en participatiemaatschappijen verstrekte achtergestelde leningen en aandelen kapitaal.

Meer informatie: www.groefaciliteit.nl.

Besluit Borgstelling Midden- en Kleinbedrijf (BBMKB)

Overheidsgarantie op een bancaire lening. Meer informatie: www.senternovem.nl/bbmbk.

SEED-faciliteit

Speciale fondsen die in technostarters investeren.

Meer informatie: www.technopartner.nl/Uitdagingskrediet

Een kredietregeling voor een innovatieproject met een goed marktperspectief, dat bijdraagt aan een snelle groei van de onderneming. Meer informatie: www.senternovem.nl/uitdagingskrediet

Business Angels

TechnoPartner brengt u in contact met particuliere investeerders, zgn. 'business angels'.

Meer informatie: www.technopartner.nl

Innoveren

Innovatievouchers

Waardebond om een kennisvraag te laten beantwoorden door of beperkt onderzoek te laten uitvoeren bij een erkende kennisinstelling. Het doel is bij kennisinstellingen reeds beschikbare kennis te benutten ter verbetering van eigen product, productieproces of dienst.

Meer informatie: www.senternovem.nl/innovatievouchers

Innovatieprestatiecontracten (IPCs)

Regeling voor MKB-bedrijven die een inhoudelijke samenhang met elkaar hebben (keten, regio, thema, branche). De deelnemende MKB-bedrijven voeren een eigen meerjarig innovatieplan uit, waaronder ook collectieve projecten met andere IPC-deelnemers. Het doel is het stimuleren van individuele innovatie via samenwerking en kennisoverdracht.

Meer informatie: www.senternovem.nl/ipc

WBSO

De WBSO is een fiscale stimuleringsregeling waarmee een deel van de loonkosten voor R&D wordt gecompenseerd.

Meer informatie: www.senternovem.nl/wbso

Internationaal ondernemen

Programma Starters op Buitenlandse markten (PSB)

Ondersteuning bij het betreden van nieuwe markten.

Meer informatie: www.evd.nl/psb

Programma Economische Samenwerking Projecten (PESP)

Haalbaarheidsstudies en financieringsstudies voor projecten in opkomende markten.

Meer informatie: www.evd.nl/pesp

Faciliteit Opkomende Markten (FOM)

(Middel)lange termijn-financieringen verstrekt aan dochterondernemingen of joint-ventures van Nederlandse bedrijven in het buitenland

Meer informatie: www.fmo.nl

Colofon

Dit is een publicatie van het ministerie van Economische Zaken

Den Haag, maart 2007
Publicatienummer 07DCo8

Extra exemplaren kunt u bestellen via www.ez.nl of via 0800-6463951

Informatie

Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Bezoek ook www.bedrijvenloket.nl of bel met 0900-6080900